

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Мәлбагыш авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

Мәлбагыш авылы

№ 48

«01» февраль 2022ел.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәлбагыш авыл жирлеге территорииясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче жирләрне яшел үсентеләрне кису тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәлбагыш авыл жирлеге уставы нигезендә

Мәлбагыш авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Күшымта нигезендә, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәлбагыш авыл жирлеге территорииясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче жирләрне яшел үсентеләрне кису тәртибе турында нигезләмәне раслау.

2. Мәлбагыш авыл жирлеге Советының тубәндәге каарлары үз көчен югалткан дип танырга:

- 2021 елның 16 февралендәге 19 номерлы "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәлбагыш авыл жирлеге территорииясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче жирләрне яшел үсентеләрне кису тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында";

- 2021 елның 11 августындагы 36 номерлы "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәлбагыш авыл жирлеге Советының 2021 елның 16 февралендәге 19 номерлы каары белән расланган, "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәлбагыш авыл жирлеге территорииясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче жирләрне яшел үсентеләрне кису тәртибе турында нигезләмәгә үзгәрешләр һәм естәмәләр керту хакында".

3. Әлеге каарарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән тубәндәге веб-адрес буенча игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>. һәм Азнакай муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-коммуникацион чөлтәрендә тубәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayev.e.tatar.ru>.

4. Әлеге каарарның үтәлешен контролдә тотуны торак-коммуналь хужалык, төзекләндөрү, экология һәм жир мәсьәләләре буенча дайими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

А.Й.Әхмәтшин

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Мәлбагыш авыл жирлеге Советының 2021 елның 01 февралендәге 48 номерлы каарына күшымта

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәлбагыш авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче жирләрне яшел үсентеләрне кису тәртибе турында Нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясе Урман кодексы, 61, 68, 77 статьялар, "Әйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Мәлбагыш авыл жирлеге уставы белән халыкның экологик иминлеген тәэммин итү максатыннан эшләнде һәм Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәлбагыш авыл жирлеге (алга таба-авыл жирлеге) территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче жирләрне яшел үсентеләрне кису тәртибен билгели.

1. Төп тешенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп тешенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, куак һәм үлән үсә торган табигый һәм ясалма үсентеләр (шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар).

Табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылган территорииләр.

Яшелләндерелгән территорииләр - табигый барлыкка килгән үсемлекләр участоклары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), терле функциональ билгеләнештәге жирләрнәң 50 проценттан да ким булмаган өлеше үсемлекләр каплаган участоклар.

Урман территорииләре-төрле функциональ билгеләнештәге урман үсемлекләре белән капланган табигать территорииләре участоклары.

Агач- үсентеләрдән кала, ачык беленеп торган кәүсәле, диаметры кимендә 5 см., биеклеге 1,3 м булган үсемлек.

Куак-туфрак еслегендә ботакланган, күпъеллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек;

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеке.

Әрәмәлек - нинди дә булса жирдә үсә торган үсемлекләр, куе үсә торган куаклар.

Яшел массив-бердәм сөзәклем барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким булмаган (15 елдан зуррак) агачлар үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зааралы матдәләр белән пычрату, ут төрту яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү - яшел үсентеләрне кису яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктату.

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки заараланган 2 коэффициенты белән яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшәл үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территорииясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территорииясендә (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлық яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территорииясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсешен тәэммин итү буенча бурычлар оешма – оешмаларга бирелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда-әлеге оешмалар житәкчеләренә йәкләнә;

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләрен кулланучылар һәм арендаторлар яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә карап тиешләр.

2.4. Авыл жирлеге территорииясендә хужалық, шәһәр тезелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.5. Төзелеш, хужалық һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дәрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.6. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэммин итү белән бергә урнашмаган яшелләндөрү территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рехсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) кису тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кису тыела.

3.2. Авыл жирлеге территорииясендә агачларны һәм куакларны кису рехсәт алу нигезендә башкарыла. Кисүгә рехсәт кәгазе авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

Рехсәт бирү тәртибе авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән расланган агач һәм куаклар кисүгә, кронлауга яки утыртуга рехсәт бирү буенча муниципаль хәзмәт күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

3.3. Рехсәт бирү мерәжәгать итүченең салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, шрафлар, салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә түләнәргә тиешле процентлары булмаганды (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш) гамәлгә ашырыла.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты хат - заявка көргәннән соң гариза бирүчегә әлеге эш терен үткәрүгә рехсәте булган махсуслаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу ечен мәрәжәгать итәргә кинәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак кисәргә тиешле агач утыртмаларының санын, терен, категориясен билгеләү максатларында төзелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хекүмәтенең 2007 елның 22 маенданы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рехсәтнең гамәлдә булу срокы-90 көн.

3.5. Эшләрне башкаруга рехсәт алган очракта, мәрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән ечен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндөрү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.6. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.7. Яшел үсентеләрне кису эшләре билгеләнгән нормаларга һәм ҡагыйдәләргә туры китерап, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кису бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рехсәт ителә.

3.8. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, төяү, һәм чыгару эшләре гариза биrudе хисабына башланган кеннән өч кен эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.9. Территориянен кисү урынына якын урнашкан территориядә газ, яшел үсентеләр заарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территориянен хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торғызу эшләрен башкара.

3.10. Агач кискән ечен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очракларда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рехсәт ителә:

3.10.1. яшел үсентеләрне карау, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү;

3.10.2. авария хәлендәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.10.3. торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.10.4. авария хәлендәге (төшү куркынычы тудыручи, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

3.11. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручи мерәжәгать итүчеге авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.12. Авария, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручи яшел үсентеләр акт нигезендә комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.13. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк иту дип таныла:

3.13.1. рехсәтсез яки рәхсәтсез агач һәм куакларны кисү, әмма рәхсәттә күрсәтелгән токымнарның да шул санда түгел;

3.13.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш иту нәтижәсендә агач һәм куакларны юк иту яки зыян китерү;

3.13.3. кәүсәне божралау яки тепләү;

3.13.4. үсә торган агачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчыга кадәр заарлануы;

3.13.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү h. б.;

3.13.6. үз белдегең белән корыган агачларны кисү;

3.13.7. үсә торган агачларның һәм куакларның башка заарлануы.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рехсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне заарлау яки юк иту очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юк иту факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнарның яисә юридик затларның мәнфәгатыләрендә яисә хоқукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел үсентеләрне заарлау яки юкка чыгару булган акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натурада - компенсация яшелләндерүенә: 2 коэффицент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торғызуга түләнергә тиеш.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда яшел үсентеләрне саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алыш барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган тәзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә тәзелеш алып барганды, проект документациясе киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты рәхсәтеннән башка яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплылыкка тартылалар.